

DECIZIE

23 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Galina Stratulat, Iuliana Oprea

Dumitru Mardari și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de avocatul Sergiu Agachi în interesele companiei internaționale de asigurări „Asito” societate pe acțiuni, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de compania de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni împotriva companiei internaționale de asigurări „Asito” societate pe acțiuni cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, penalității și cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2016, corectată prin încheierea din 16 iunie 2016, prin care s-a admis cererea de apel depusă de compania de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni, s-a casat hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 07 decembrie 2015 și s-a emis o nouă hotărâre de admitere a acțiunii

c o n s t a t ă:

La 27 ianuarie 2015 compania de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni a depus cerere de chemare în judecată împotriva companiei internaționale de asigurări „Asito” societate pe acțiuni cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, penalității și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată compania de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni a indicat că la 17 noiembrie 2011 a avut loc accidentul rutier cu implicarea automobilului de model Hyundai Tucson, număr de înmatriculare GEBA 311, condus de Patraman Alexei și automobilului de model Chevrolet Epica, număr de înmatriculare CPF 341, ce aparține societății pe acțiuni „BS Leasing Grup”.

Prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 21 noiembrie 2011 vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut Patraman Alexei, căruia i-a fost aplicată amendă în mărime de 800 lei.

În rezultatul accidentului rutier a fost deteriorat automobilul de model Chevrolet Epica, număr de înmatriculare CPF 341, care este asigurat prin contractul de asigurare facultativă CASCO nr. 734/cas/11.

A achitat despăgubirea de asigurare în mărime de 36 985 lei, care este formată din costul pieselor de schimb în sumă de 26 112 lei (27 200 lei - rabatul de uzură de 4 %) + costul manoperei și materiale în sumă de 9 785 lei.

Răspunderea civilă auto obligatorie a autovehiculului de model Hyundai Tucson, număr de înmatriculare GEBA 311 este asigurată de compania internațională de asigurări „Asito” societate pe acțiuni în baza poliței de asigurare seria AA nr. 0283108 din 29 octombrie 2011.

Este în drept să înainteze în regres cerere cu privire la achitarea despăgubirii de asigurare în mărime de 35 897 lei.

Cere compania de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni încasarea de la compania internațională de asigurări „Asito” societate pe acțiuni a sumei de 35 897 lei, a penalității în mărime de 6 461,46 lei și cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3 000 lei (f.d. 5-6).

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 07 decembrie 2015 s-a respins acțiunea ca fiind tardivă (f.d. 74-75).

Prin procura din 16 martie 2015 Strelețchi Ion a fost împuternicit de compania de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 78).

La 08 decembrie 2015 reprezentantul Strelețchi Ion a depus în interesele companiei de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 07 decembrie 2015, iar la 17 martie 2016 apel motivat împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 77, 88-90).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 12 mai 2016 a admis cererea de apel declarată de compania de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni.

A casat hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 07 decembrie 2015 și a emis o nouă hotărâre de admitere a cererii.

A încasat de la compania internațională de asigurări „Asito” societate pe acțiuni în beneficiul companiei de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni despăgubirea de asigurare în valoare de 38 897 lei și taxa de stat în sumă de 953 lei (f.d. 102-109).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016 s-a corectat eroarea din decizia din 12 mai 2016 prin înlocuirea sintagmei „38 897 lei” cu sintagma „42 358,46 lei” (f.d. 115-117).

Prin mandatul din 13 octombrie 2015 și procura din 01 aprilie 2015 Agachi Sergiu a fost împuternicit de compania internațională de asigurări „Asito” societate pe acțiuni să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 58, 59).

La 24 august 2016 avocatul Sergiu Agachi a declarat în interesele companiei internaționale de asigurări „Asito” societate pe acțiuni recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs avocatul Agachi Sergiu a indicat că dosarul de daune a fost finalizat la 29 decembrie 2011, unde s-a propus spre achitare despăgubirea de asigurare și din această dată a început să curgă termenul de 10 zile pentru achitarea despăgubirii de asigurare.

Dreptul la acțiune al intimatului a apărut la 09 ianuarie 2012 și a expirat la 09 ianuarie 2015, pe când cererea de chemare în judecată a fost depusă la 27 ianuarie 2015 în afara termenului de prescripție.

Instanța de apel eronat a concluzionat că dreptul intimatei de a depune acțiune în regres a apărut la data ultimei plăți efectuate în beneficiul persoanei păgubite și că despăgubirea de asigurare constituie o prestație cu caracter succesiv.

Curtea de Apel Chișinău a echivalat hotărârile Plenului Curții Supreme de Justiție cu actele normative.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin referința depusă la 11 octombrie 2016 reprezentantul Ion Strelețchi în interesele companiei de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 09 noiembrie 2016 a considerat recursul admisibil fără a prejudicia fondul și a dispus judecarea acestuia de către completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat de avocatul Sergiu Agachi în interesele companiei internaționale de asigurări „Asito” societate pe acțiuni în limitele invocate pe baza materialelor din dosar și a referinței depuse de reprezentantul Ion Strelețchi în interesele companiei de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este depus în termen, neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma expedierea în adresa părților a copiei deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2016.

La 16 iunie 2016 cu citarea legală a companiei internaționale de asigurări „Asito” societate pe acțiuni, Curtea de Apel Chișinău a corectat decizia din 12 mai 2016 (f.d. 110, 112, 115-117).

La 24 iunie 2016 Curtea de Apel Chișinău a expedit în adresa companiei internaționale de asigurări „Asito” societate pe acțiuni copia încheierii din 16 iunie 2016 (f.d. 118).

Prin urmare, recursul declarat de avocatul Sergiu Agachi în interesele companiei internaționale de asigurări „Asito” societate pe acțiuni la 14 august 2016 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din actele pricinii rezultă că la 09 noiembrie 2011 compania de asigurare „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni, societatea pe acțiuni „BS-Leasing Grup”,

societatea cu răspundere „Accep-Asig” și Taușanjî Constantin au încheiat contract de asigurare nr. 734/CAS/11 în privința mijlocului de transport Chevrolet Epica, număr de înmatriculare CPF 341, prin care au convenit că dreptul de a conduce și de a cere reparația prejudiciului în cazul riscului asigurat aparține lui Taușanjî Constantin (f.d.13-16).

La 09 noiembrie 2011 compania de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni a eliberat polița de asigurare în privința automobilului de model Chevrolet Epica, număr de înmatriculare CPF 341, care aparține societății pe acțiuni „BS-Leasing Grup” pentru perioada de asigurare de la 10 noiembrie 2011 până la 09 noiembrie 2012 (f.d. 12).

La 29 octombrie 2011 compania internațională de asigurări „Asito” societate pe acțiuni a eliberat poliță de asigurare în privința autoturismului de model Hyundai Tucson, număr de înmatriculare GEBA 311, care aparține societății cu răspundere limitată „Aramon Vins” (f.d. 22).

La 17 noiembrie 2011 a avut loc accidentul rutier cu participarea automobilului de model Hyundai Tucson, număr de înmatriculare GEBA 311 condus de Patraman Alexei și automobilul de model Chevrolet Epica, număr de înmatriculare CPF 341.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție din 21 noiembrie 2011, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut Patraman Alexei (f.d. 19).

La 17 noiembrie 2011 Taușanjî Constantin a solicitat companiei de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni repararea prejudiciului cauzat automobilului de model Chevrolet Epica, număr de înmatriculare CPF 341 în urma accidentului (f.d. 11).

La 17 noiembrie 2011 compania de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni a întocmit proces-verbal de constatare a daunelor automobilului de model Chevrolet Epica, număr de înmatriculare CPF 341 (f.d. 9-10).

Societatea cu răspundere limitată „Autocrist” a întocmit lista lucrărilor-comadă în privința automobilului de model Chevrolet Epica, număr de înmatriculare CPF 341 și le-a evaluat la suma de 36 985 lei (f.d. 32).

Prin ordinul companiei de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni din 30 decembrie 2011 s-a dispus de a achita în contul societății cu răspundere limitată „Autocrist” suma de 36 985 lei și de a înainta acțiune în regres împotriva companiei internaționale de asigurări „Asito” societate pe acțiuni (f.d. 8).

La 23 ianuarie 2012 societatea cu răspundere limitată „Autocrist” a eliberat factura în sumă de 36 985 lei (f.d. 31).

La 01 martie 2012 compania de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni a înaintat companiei internaționale de asigurări „Asito” societate pe acțiuni reclamație cu privire la încasarea în ordine de regres a sumei de 35 897 lei (f.d. 7).

Compania internațională de asigurări „Asito” societate pe acțiuni prin răspunsul la reclamația înaintată a recunoscut doar suma de 34 489 lei (f.d. 66).

La 27 ianuarie 2015 compania de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni a depus cerere de chemare în judecată împotriva companiei internaționale de asigurări „Asito” societate pe acțiuni cu privire la încasarea sumei de 35 897 lei, a penalității în mărime de 6 461,46 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3 000 lei (f.d. 5-6).

Curtea de Apel Chișinău a emis hotărârea sus-menționată.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că soluția dată de Curtea de Apel Chișinău este corectă și urmează a fi menținută.

Conform art. 22 alin. (12) și (12¹) Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2016, în cazul când persoana păgubită se adresează asigurătorului cu care are încheiat contract de asigurare de bunuri pentru recuperarea prejudiciului, constatarea avariilor, soluțiile tehnologice adoptate, evaluarea și stabilirea despăgubirilor vor fi opozabile asigurătorului de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, în limita prevederilor prezentei legi, dacă asigurătorul de bunuri a respectat procedura de invitare a asigurătorului de răspundere civilă auto prevăzută la alin.(12¹).

Asigurătorul care are încheiat contract de asigurare de bunuri cu persoana păgubită este obligat să invite la procesul de constatare a pagubei persoana vinovată și asigurătorul de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, probînd invitația printr-un înscris justificativ. Neprezentarea asigurătorului de răspundere civilă auto al persoanei vinovate la data și locul stabilit nu împiedică asigurătorul de bunuri să constate pagubele ce vor fi opozabile asigurătorului de răspundere civilă auto absent de la procesul de constatare.

Procesul-verbal cu privire la constatarea daunelor din 10 noiembrie 2011 este întocmit în prezența reprezentantului companiei internaționale de asigurări „Asito” societate pe acțiuni (f.d. 10).

Conform art. 21 alin. (5) Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2016, eventualele obiecții ale părților cu privire la pagubele constatate se menționează în procesul-verbal sau într-o anexă la acesta.

Reprezentantului companiei internaționale de asigurări „Asito” societate pe acțiuni nu a înaintat obiecții împotriva procesului-verbal cu privire la constatarea pagubei.

Nu poate fi reținut spre apreciere procesul-verbal de constatare a pagubelor întocmit de compania internațională de asigurări „Asito” societate pe acțiuni la 23 decembrie 2011 (f.d. 64-65).

Or, legiuitorul a prevăzut că procesul-verbal cu privire la constatarea pagubelor se întocmește de asiguratorul persoanei păgubite, care este compania de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni pentru automobilul de model Chevrolet Epica, număr de înmatriculare CPF 341, care aparține societății pe acțiuni „BS-Leasing Grup”.

Din lista lucrărilor întocmite de societatea cu răspundere limitată „Autocrisť” rezultă că costul pieselor de schimb reprezintă suma de 27 200 lei, iar costul manoperei reprezintă sumele de 3 795 lei, 1 210 lei și 4 780 lei, în total suma 9 785 lei (f.d. 32).

Având în vedere că răspunderea civilă auto obligatorie a automobilului de model Hyundai Tucson, număr de înmatriculare GEBA 311 condus de Patraman Alexei era asigurată de compania internațională de asigurări „Asito” societate pe acțiuni, instanța de apel întemeiat a admis acțiunea companiei de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni și a încasat despăgubirea de asigurare în valoare de 35 897 lei.

Conform art. 629 Codul civil, penalitatea stabilită de lege nu poate fi exclusă și nici micșorată anticipat prin acordul părților.

Conform art. 6 alin. (6) Legea cu privire la asigurări nr. 407-XVI din 21 decembrie 2006, în caz de încălcare a termenului de plată a indemnizației de asigurare sau a despăgubirii de asigurare din vina asigurătorului, acesta va plăti asiguratului, beneficiarului asigurării și/sau păgubitului, pentru fiecare zi de întârziere, penalitate de 0,1% din suma indemnizației sau despăgubirii.

Conform art. 268 lit. a) Codul civil, se prescriu în termen de 6 luni acțiunile privind: încasarea penalității.

În corespundere cu normele de drept citate, Curtea de Apel Chișinău întemeiat a încasat penalitatea în mărime de 6 461,46 lei pentru 6 luni.

Compania internațională de asigurări „Asito” societate pe acțiuni nu a obiectat împotriva cuantumului penalității înaintate de compania de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni.

Nu poate fi reținut argumentul că acțiunea este depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Conform art. 271 Codul civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Conform art. 267 alin. (1) Codul civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Prin ordinul companiei de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni din 30 decembrie 2011 s-a dispus de a achita în contul societății cu răspundere limitată „Autocrist” suma de 36 985 lei și de a înainta acțiune în regres împotriva companiei internaționale de asigurări „Asito” societate pe acțiuni (f.d. 8).

Prin dispozițiile de plată din 26 ianuarie 2012, 31 ianuarie 2012, 24 ianuarie 2012 și 17 ianuarie 2012 compania de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni a achitat societății cu răspundere limitată „Autocrist” sumele de 10 000 lei, 6 985 lei, 10 000 lei, 10 000 lei (f.d.33-36).

Așadar, achitarea integrală a despăgubirii de asigurare a fost efectuată de compania de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni la 31 ianuarie 2012.

Conform art. 1329 alin. (1) Codul civil, asigurătorul care a *plătit despăgubirea de asigurare preia*, în limitele acestei sume, dreptul la creanță pe care asiguratul sau o altă persoană care a încasat despăgubirea de asigurare îl deține în raport cu terțul responsabil de producerea pagubei dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Din sensul acestei prevederi legale rezultă că legiuitorul a condiționat nașterea dreptului de a înainta acțiune în privința asiguratorului persoanei vinovate de producerea accidentului rutier - de plătit despăgubirii de asigurare.

Având în vedere că achitarea integrală a despăgubirii de asigurare a fost realizată la 31 ianuarie 2012, cererea de chemare în judecată depusă de compania de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni la 27 ianuarie 2015 este înaintată în interiorul termenului de 3 ani.

Mai mult ca atât, compania de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni a înaintat companiei internaționale de asigurări „Asito” societate pe acțiuni

reclamație cu privire la încasarea în ordine de regres a sumei de 35 897 lei la 01 martie 2012 (f.d. 7).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că argumentele invocate de avocatul Sergiu Agachi în interesele companiei internaționale de asigurări „Asito” societate pe acțiuni în cererea de recurs poartă caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de avocatul Sergiu Agachi în interesele companiei internaționale de asigurări „Asito” societate pe acțiuni.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2016, corectată prin încheierea din 16 iunie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de compania de asigurări „Klassika Asigurări” societate pe acțiuni împotriva companiei internaționale de asigurări „Asito” societate pe acțiuni cu privire la încasarea sumei, penalității și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul:

Svetlana Filincova

judecătorii:

Galina Stratulat

Iuliana Oprea

Dumitru Mardari

Sveatoslav Moldovan